

rakennusraportti
Keski-Suomen museo
Muuramen modernin rakennusperinnön inventointi 2012

MUURAME
MUURAME
KYLÄNLAHDEN PÄIVÄKOTI JA NUUTTILA
NUUTTILA

Etufasadi (Virpi Myllykoski 26.1.2012)

Takafasadi (Virpi Myllykoski 26.1.2012)

id: 305791
kunta: Muurame
kylä: Muurame
kohde: Kylänlahden päiväkotiki ja Nuutila
rakennustunnus: 500-402-162-8
rakennustyyppi: asuinrakennukset
alkup. käyttö: ei täytetty

nyk. käyttö:	231 lasten päiväkodit
ajoitus:	Nuutilan tila syntynyt 1720, rakennusaika ei tiedossa.
suunnittelija:	ei täytetty
kerrosluku:	1 ½
perustus:	Luonnonkivi
runko:	Hirsi
vuoraus:	Vaakasuuntainen lautaverhous
ulkoväri:	vaalea, listoitukset kellertävät
kattomuoto:	harjakatto
kate:	ei täytetty
ikkunat:	T-ikkunat

kuvaus:

Nuutila on yksi harvoja Muuramen keskustassa säilyneistä vanhan asutuksen hirsitaloista. Rakennuksen väriyty (vaalea/kellertävät listat), voimakkaat listoitukset ja T-ikkunat viittaavat uusrenessanssiin. Rakennus on kuitenkin varmasti käynyt läpi useampia julkisivumuutoksia, joten ulkonäön perusteella ei voida sanoa rakentamivuotta. Räystäiden alaosat on profiloitu voimakkaasti, ja myös ikkunoiden listoituksissa on voimakkaita kuvioiteja. Katteena talossa on musta peltikate, ja perustukset ovat 1980-luvulla olleet luonnonkivistä. Talon etujulkisivussa on 5-kulmainen kuinti, jossa on moniruutuiset ikkunat. Talon takanakin on yksinkertainen katettu avokuisti. Rakennuksen päädyssä ollut sisäänkäynti on purettu, ja pihamaalle on rakennettu uusi piharakennus. Vanha saunarakennus on vielä olemassa 1950-luvulla rakennetun kunnalliskodin takana. Nuutila on nykyään päiväkotikäytössä, johon se muutettiin 1990-luvun lopussa. Siten se yhdistyy uudemman, 1980-luvun päiväkotirakennuksen kanssa yhdeksi kokonaisuudeksi. Onhan rakennusten ympäröimä piha-alue myös aidattu yhtenäisesti samanlaisella aidalla. Muuten rakennusten ympärillä on Muuramen terveyskeskus, takana vanha kunnalliskoti ja pohjoispuolella rivitalo- ja kerrostaloasutusta.

historia:

Vuoden 1986 inventointikortin mukaan Ahvenlammin eli Kauppilan talosta erotettiin silloisen isännän veljelle Nuutti Erkinpojalle osatalo, jota kutsuttiin omistajansa mukaan Nuutilaksi ja sijainti paikkansa mukaan Haapalahdeksi. (lähteenä käytetty Suur-Jämsän historiaa) Muuramen kirjan mukaan Heikkilä-Tapanin itäpuolella sijainnut Nuutila on halottu 1645 Kauppilasta ja liitetty Mikkolasta lohkaistuun vävyn osaan. Ensimmäinen isäntä oli Nuutti Jaakonpoika (isä Jaakko Erkinpoika Kauppila). Kirjassa mainitaan myös Haapalahden olleen erotettu vuonna 1769 Nuutilasta vävyille, Erkki Tanelin pojalle. Vuoden 1986 inventointitiedon mukaan vuonna 1720 Haapalahdesta eli Nuutilasta erotettiin toinen Nuutila, joka ilmeisesti oli juuri tämä kohde. 1850-luvulla Muuramen kosken sähkölaitoksen osti P Wahl & Co. Nuutilan päärakennus oli yhtiön metsänhoitajien asuntona. Vuonna 1909 Nuutila joutui yrityskauppojen mukana A. Ahlström Oy:n omistukseen, mutta asuintoiminta jatkui Nuutilassa aina 1940-luvulle asti.

Syyskuussa 1949 Muuramen kunnanvaltuusto teki päätöksen ostaa Nuutilan tila A. Ahlström Oy:ltä kunnalliskodiksi. Tilan vanha päärakennus kunnostettiin tuolloin arkkitehti Paalasen laatimien piirustusten mukaisesti. Talo vihittiin kunnalliskodin käyttöön maaliskuussa 1951. Vanha Nuutilan päärakennus ei kuitenkaan ollut oikein sopiva uuteen käyttöönsä, ja uutta kunnalliskotia alettiin rakentaa. Kunnalliskoti ehti toimia Nuutilassa muutaman vuoden, kun uusi rakennustalo valmistui vuonna 1954. Nuutila jäi tämän jälkeen mm. kansakoulukäyttöön ja 1970-luvulla siinä oli vuokra-asuntoja.

Vuonna 1986 inventointihetkellä talossa toimi työväenopisto ja osa huoneista oli kunnan vuokra-asuntoina. Talon kohtalo oli tuolloin epäselvä, koska se oli jäänyt vuoden 1976 asemakaavassa kävelytien alle. Talon kohtaloa mietittiin ja mm. siirtoa siis suunniteltiin. Rakennus kuitenkin säilyi paikoillaan ja se peruskorjattiin 1980-luvun lopussa rakennusarkkitehti Mikko Lintulan laatimien piirustuksin. Vuoden 1987 muutospirustusten ja niihin liittyvän selvityksen mukaan rakennuksessa tehtiin seuraavia asioita: pohjoispään 1-kerroksinen rakennusosa ja erillinen piharakennus purettiin, etujulkisivun vanha sisäänkäynti korvattiin puretusta osasta siirretyllä ikkunalla, pohjoispäähän tehtiin 2 uutta ikkunaa myös puretun osan ikkunoista, vanha alapohjarakenne purettiin ja uusittiin mineraalivillaeritein, vesikatton materiaali vaihdettiin punaisista kattotiilistä konesaumattuun peltiin, sokkeli tarkistettiin, julkisivut ja sisäpinnat maalattiin, lattioihin tuli muovimatot tai lautalattia ja välipohjiin ja seiniin kipsilevytyt.

Selityksen mukaan etufasadin lasikuistikin olisi purettu ja tehty uudelleen vanhaa mallia noudattaen. Seuraavan kerran rakennusta muutettiin 1990-luvun lopussa, kun kunta muutti rakennuksen päiväkodiksi vuoden 1997 suunnitelmien mukaisesti.

arviointi:

Nuutilan vanhan päärakennus on paikallishistoriallisesti tärkeä rakennus, koska se edustaa vanhaa rakennuskantaa ja asuinmuotoa Muuramen keskustassa. Lisäksi sillä on historiallista merkitystä ensimmäisenä kunnalliskotina. Myös nykyinen päiväkotikäyttö tuo rakennukselle historiallista merkitystä:

lapsiluvun ja Muuramen kasvaessa rakennus on otettu nykyiseen käyttöön. Rakennus on myös rakennustaiteellisesti tärkeä, koska se edustaa kunnassa katoavaa, vähäistä vanhaa rakennuskulttuuria, vaikkakin sen alkuperäinen asu on hieman muuttunut. Rakennus sijaitsee myös maisemallisesti tärkeällä paikalla keskellä sosiaalialan rakennuskeskittymää, ja tuo siten historiallista kerroksellisuutta alueelle.

tutkimushistoria:

Kohde kuuluu vuoden 1986 kuntainventointiin.

lähteet:

Vuoden 1986 Inventointikortti nro 81 ja sen yhteydessä oleva materiaali
Suur-Jämsän historia 1, s 202.

Muuramen kirja, toimittanut Pekka Ruuskanen, 1989, s.683

Mehtola, Aaro, Muuramen kunnan 50-vuotis historiikki, 1972, s. 11–12, 34–35.

Keski-Suomen museon Kioski-sovellus www.kulttuuriymparisto.fi -sovellusvuokrauspalvelu